

VERSLAG VAN DE
LEZING VAN
27.09.2006

SPIEGELOLOGIE

Willem
de Ridder

WijzeR
Stichting
Voor spirituele groei en bewustwording

Ex preekgestoelte hè, normaal zit ik altijd op een soort stoel maar nu sta ik even achter zo'n ding, eigenaardig eigenlijk hè, maar goed ik kan er op leunen.

Hartelijk welkom en vanavond gaan we weer praten over, wat ik normaal alleen op uitnodiging doe hoor, het is niet zo dat ik iets probeer te verkopen of zo want dat werkt voor geen meter, iets werkt of iets werkt niet natuurlijk.

Wat ik nu ga vertellen heb ik in feite zelf in de praktijk ontdekt, het is niets bijzonders. En eigenlijk wat ik ga vertellen weet je allemaal al. Ik vertel niets nieuws. Alleen het hele punt is en dat weet je ook wel, je kunt dit soort dingen wel horen en je kunt ze ook wel interessant vinden, geïnspireerd raken daarover, dat wil nog niet zeggen dat je ze gaat doen.

Dat vond ik ook altijd een probleem, dan had ik altijd heel interessante ideeën en schitterende inzichten maar ik deed het niet, in de praktijk kwam er geen bal van terecht echt niet. Dat is net als die goeie voornemens, ken je dat zo aan het eind van het jaar, hoe lang duren die hè? Een dag is lang hè? Geweldig.

En überhaupt dingen proberen te verbeteren heeft bij mij altijd averechts gewerkt. Ik begreep er geen bal van. Maar ik heb wel ontdekt, als jongetje al, dat een heleboel van die verhalen die door mijn ouders en onderwijzers en zo verteld werden dat daar absoluut geen bal van klopte. Het was helemaal niets. En ik was heel eigenwijs moet ik zeggen. Ik was ook een wegloperkje. Zo klein als ik was, vier jaar, liep ik voordurend weg. Dus de hele buurt me weer zoeken. En dan moesten ze echt de hele stad door laat ik je dat vertellen, ik ging op onderzoek uit. Niet dat ik weg wilde, nee, ik ging op onderzoek uit. Ik was totaal niet bang. Toen moesten ze me een keer uit een trein halen, die stond op het punt van vertrekken. Toen was ik vier jaar moet je voorstellen. En de hele buurt was er op berekend, dan zeiden ze tegen mijn ouders: "is Wimpie weer weg?" Dan hielpen ze weer mee helpen zoeken. En op een gegeven moment heb ik besloten in mijn leven toen ze tegen me zeiden: "je moet een baan hebben", daar gaat het allemaal over. Dat hebben ze op school ook gezegd, wat wil je worden en zo. Maar toen had ik een baan voor het eerst en dacht: tjee, och, ik zat in de gevangenis zeg. Verschrikkelijk. Moet je voorstellen, ik zat bij een verzekeringsbedrijf en er was een hele grote zaal met allemaal in rijen opgestelde bureaus en die keken allemaal naar een grote glazen wand en dan zaten er met hun gezichten naar je toe: vier directeuren. Alsof ik dus in de klas zat helemaal vooraan. En het idee alleen al dat je daar de rest van je leven moet zitten. Ik werd helemaal gek. Toen heb ik een heel belangrijk besluit in mijn leven genomen: "ik blijf gewoon spelen", ik heb het tot nu toe zo leuk gehad, waarom zou ik dit gaan doen? Nou ik wist heel goed, want ik was heel ondernemend, hoe ik eruit moest komen, dat was heel simpel, ik zwaaide met mijn handen zo en de hele directie keek naar mij en ik schoof zo de typemachine zo van het bureau af en die viel te pletter en ik werd er meteen ontslagen. Mijn ouders waren woedend. Ik zei, maar ik wil de reclame in. Ze zeiden: "daarvoor moet je naar de kunstacademie". Reclame dat klonk, dat wist ik ook, dat heeft met geld te maken. Ik mocht naar de kunstacademie. En sinds die tijd eigenlijk hebben ze het maar gewoon opgegeven en ik ben gewoon blijven spelen. Ik heb nooit meer een baan gehad. Ik ben ook nooit naar de sociale dienst gegaan, nee, op een of andere manier lukte het altijd, het is verbijsterend en vraag me niet hoe. Ik was er niet eens mee bezig. Ik begreep wel dat alle mensen met geld voortdurend aan het klagen waren, ik klaagde nooit. Ik had de tijd van mijn leven. Als ik ergens naar toe wilde ging ik liften en binnen de kortste keren zat ik bij mensen thuis, at ik mee, had ik een bed om in te slapen en had er nieuwe vrienden bij. En het ging maar door. En ik had nooit geld. Ik was nooit met geld bezig.

Ik heb het ene project na het andere opgezet zonder een cent. Maar ik begon wel allemaal dingen te ontdekken langzamerhand, want ik begreep wel dat alles wat ze me altijd verteld hadden gewoon niet klopte. Bijvoorbeeld, als jongetje, op een gegeven moment op de lagere school, dat heette toen nog zo, had ik een onderwijzer en die vertelde verhalen, die verzon hij ter plaatse. Ik vond het geweldig. Mijn vader was een techneut die vertelde nooit verhalen. Ik vond het fantastisch en ik heb er ook alles aan gedaan om een jaar te blijven zitten. Dat had die man in de gaten en ging ik toch over tot mijn grote spijt, nou en toen was ik die verhalen kwijt. De volgende onderwijzer speelde alleen maar viool. Ook leuk natuurlijk maar ja, lang niet zo leuk als verhalen. Elke avond een kwartier voor het eind van de klas vertelde hij een verhaal dan begon hij met: “waar zijn we gebleven?” Dat wist iedereen precies. En toen ben ik van armoede maar zelf verhalen gaan vertellen. Hij vertelde verhalen van Bartje Roets, nou ik van Wimpie Slim. En ik zweer je er kwamen elke morgen twintig kinderen bij me, dan liep ik tussen ze in naar school toe en dan vroeg ik: “waar waren we gebleven?” Dat wisten ze precies en maand in maand uit, jaar in jaar uit vertelde ik vervolgv verhalen, die verzon ik ter plaatse en in het weekend soms wel voor 150 kinderen uit de hele buurt. Toen mijn vader me een poppenkast gaf, toen speelde ik poppenkast voor de hele stad. Op elke school, dat is geweldig. En zo ging het maar door. Het ene project na het ander. En op een gegeven moment wordt je natuurlijk een tiener en dan is verhalen vertellen een beetje kinderachtig. Sprookjes zijn toch voor kinderen nietwaar dus dat ga je niet meer doen. Dus ik begon iets met theater en ik kwam in de kunst terecht, van alles deed ik zonder een cent. En het ging maar door, het ene project na het andere. Daar ga ik nu niet over beginnen anders zit ik hier morgen nog. Ik heb zo ontzettend veel gedaan.

Maar wat ik nu leuk vond was altijd weer een gebied binnen gaan waar ik nog niet van wist. Onbekende terreinen dat vond ik fantastisch. Zoals ik vroeger weg liep. Er op uit, ontdekken, geweldig. Terwijl.....de meeste mensen waren daar bang voor. Die hadden kennelijk geleerd hoe het in elkaar zat en weken er niet meer vanaf. En toen ik veel en veel later iets heel belangrijks begon te ontdekken. Ik had namelijk een krant opgericht voor de jonge generatie, die ineens heel anders was, heel anders dan alle generaties daarvoor. En het was een heel andere krant als normaal, ineens waren er geen redacteurs meer, nee, iedereen kon er in schrijven. Wat je ook opstuurde het kwam er gegarandeerd in. Hoe oud of hoe jong je ook was en of je ook fouten maakte, maakte niet uit, het kwam erin. En het was zo waanzinnig populair, er is een hele generatie mee opgegroeid. En ik begon met clubs op te zetten, waar iedereen op het toneel kon springen en kon doen wat hij wilde. En dat was zo'n succes dat ik binnen de kortste keren met de gemeente moest gaan praten voor een groter gebouw want het was te vol. En na een half jaar vergaderen, dat was ik ook helemaal niet gewend, vergaderen, dat heb ik mezelf gezworen om nooit van mijn leven meer te vergaderen, heb ik dat gebouw gekregen met een paar vrienden samen, en ik heb de naam Paradiso bedacht, nou die club is er nog steeds. Iedereen kon op het toneel springen en doen wat hij wilde. Maar de gemeente probeerde controle te houden stiekem en daarom heb ik een dag voor Paradiso opening nog een andere club georganiseerd in het centrum, het Fantasio. Nou jongen de gemeente was woedend maar iedereen was blij. En binnen de kortste keren waren er iets van 250 van die clubs in heel Nederland. En zo ging het maar door. Tot ik iets heel belangrijks ontdekte.

Die krant, dat medium, gebruikte lezen en schrijven, letters en het rare was, opeens begon ik te beseffen dat er een enorm groot verschil is tussen vertellen en lezen. Kijk bij verhalen vertellen zitten jullie hier allen te luisteren zoals ik vroeger ook voor 150, 200 kinderen in de hele buurt deed, ze kwamen van alle kanten zo klein als ik was verhalen zat te vertellen, ademloos zaten te luisteren en waarom? Ik deed daar helemaal geen moeite voor. Ik ging niet proberen de ander te overtuigen, of te vermaken. Nee ik zat er zelf helemaal in, ik verdween

er in, ik maakte het voor mezelf te gèk en ik hield absoluut geen rekening met jullie. En het interessante was dat het voor mijzelf echt was, want je kunt niet doen alsof, en was het voor de ander ook echt. En verdween het, totaal. De tijd hield op te bestaan, de ruimte verdween en je kwam in een soort staat van “zijn” terecht zou je kunnen zeggen. Voorbij denken. Maar het ging er helemaal niet over dat die verhalen waar waren of zo, of ze historisch juist waren, helemaal niet. In eeuwen en eeuwen en eeuwen was dat het allerbelangrijkste medium, verhalen vertellen, en daar zit je met z'n allen naar te luisteren, je bent één. Geweldig. En je weet hoe dat met kinderen is, als je een verhaal aan een kind vertelt, zit het ademloos te luisteren en na afloop zegt het: “Nog een keer”. Dan zeg je, “nee, morgen weer, naar bed”. omdat wij vinden dat kinderen veel naar bed moeten. En de volgende dag begint het weer te zeiken om hetzelfde verhaal. Maar hij zal het, en wil het, en moet het horen. En dan ga je het opnieuw vertellen, en maak je een paar veranderingen om het leuk te houden. En wat zegt het kind?: “Nee, zo was het niet”. Het weet het nog precies. Bij verhalen vertellen, wat gebeurt er? Je onthoudt zo'n verhaal precies. Het gevolg was dat in die oertijd waar verhalen vertellen het enige medium was, die verhalen konden nooit veranderen.

Dat als mensen naar een verhalenverteller toekwamen en die man of die vrouw had het lef om iets aan dat verhaal te veranderen dan liep iedereen woedend weg. Ze kenden het verhaal van buiten. Ze kwamen niet voor hem of voor haar, ze kwamen voor het verhaal.

Dus in de loop van de eeuwen zijn die verhalen nooit ofte nimmer veranderd, dat kon niet. Assepoester bijvoorbeeld is al meer dan vierduizend jaar oud. Dat werd vroeger al in China verteld, ongewijzigd. En toen begon ik later opeens daar over te horen, te lezen. En dat vond ik zeer interessant. Toen ontdekte ik tot mijn grote verbazing dat het nieuwe medium dat drieëneenhalf duizend jaar geleden is uitgevonden, het alfabet, ineens alles heeft veranderd en niet zo'n beetje ook. Want kijk, bij verhalen vertellen gebeurt er iets in jouw hersens. We hebben namelijk twee hersenhelften zoals je weet. Twee van die kwabben. Een linker kant en een rechter kant. Nou de rechter kant van de hersens noemen ze de vrouwelijke kant, dat is de intuïtie, het gevoel, de sfeer, beelden, klanken. Het heeft niets met denken te maken. En de linker kant noemen ze de mannelijke, jagerskant, dat is de kant van het denken, rationaliteit, begrijpen, uitleggen, etcetera, etcetera. De agressieve kant, de ondernemende kant. Prima, bij verhalen vertellen werken al die beide hersenhelften perfect samen. De rechter kant ziet mijn gezichtsuitdrukkingen, mijn gebaren, toon van de stem, houding. Die rechterkant is zo gevoelig en kan in een oogopslag al zien of ik sta te liegen ja of nee. Of dat ik moeite sta te doen. Dat voel je meteen. Het leuke is, dat de linker kant, die kent de woorden van buiten. Die heeft al die woorden geleerd en interpreteert ze en begrijpt waar het over gaat. Dus die twee helften werken heel goed samen en daarom ook kun je ze onthouden, die verhalen.

Maar toen kwam opeens lezen en schrijven. Maar in het begin waren het nog beelden, beeldschrift, hiërogliefen en zo, en beelden zijn rechter hersenhelft. Maar ja dat waren geen 26 beelden, dat waren er honderden, soms wel duizenden dus een enkeling kon het maar leren, dus dat maakte geen indruk Maar toen kwam er een revolutionaire uitvinding in Irak. Drie en een half duizend jaar geleden, het alfabet. En het alfabet dat zijn abstracte tekens. Die kun je met je rechter hersenhelft niet herkennen. De A is niet een huisje, de B zijn niet twee borsten hè, het zijn gewoon abstracte tekens. ABC, die moet je van buiten leren dat is linker hersenhelft.

Nou dan ga je met die abstracte tekens woorden maken. Als je oerwoud op gaat schrijven, zie je geen oerwoud voor je, je moet weten wat oerwoud betekent, dat is linker hersenhelft. Nou dan heb je op een gegeven moment een vel vol van die abstracte tekens, dan ga je in je eentje, want je bent niet meer met zijn allen, je gaat in je eentje ga je het zitten ontcijferen. Dan hoor je geen toon van de stem meer, zie je geen gezichtsuitdrukkingen, dat is allemaal weg, dus die rechter hersenhelft heeft niets meer te doen. En de linker hersenhelft gaat domineren.

Nou moet je je voorstellen in de tijd dat er alleen maar verhalen waren, was er een hele andere manier van denken. Men dacht in die tijd cycli. Zo noemt men dat tegenwoordig. Dat wil zeggen, men ging er van uit dat alles zich herhaalde. Dus de zon gaat op, gaat weer onder en gaat weer op. De maan wordt groot, wordt vol dan weer kleiner en kleiner, verdwijnt en komt weer terug. De bladeren vallen eerdaags van de bomen, maak je geen zorgen ze komen weer terug etcetera, etcetera. Alles herhaalt zich. Je wordt geboren, je groeit op, je sterft en komt weer terug. Zo werd er gedacht. In die tijd waren er ook nauwelijks regels, of wetten of ideologieën. Men had gewoon, ja, natuurwetten. Als je honger had dan at je en als je dorst had dan dronk je, zo simpel was dat. Ook was er geen verschil tussen mannen en vrouwen, er waren heel veel godinnen. De alleroudste beeldjes die we opgraven, archeologisch, dat zijn allemaal vrouwen beeldjes. En de schepping was zo wie zo vrouwelijk. Dat kun je ook zien, iedereen kwam uit een vrouw voort nietwaar. En in heel veel culturen was de godin de godin van de schepping. Toen kwam opeens lezen en schrijven. Twintig abstracte tekens in het begin, moest je van buiten leren. Linker hersenhelft begon te domineren. De rechterkant had niet meer zoveel te doen. En op het moment dat je begon te lezen en schrijven ging je niet meer naar de verhalenvertellers luisteren want die waren analfabeet, dat was iets voor kinderen, kinderen zijn analfabeten of niet? Dus wat gebeurde er? Opeens begon de linkerhersenhelft te domineren. Wat gebeurde er, je houdt het haast niet voor mogelijk, maar in twee generaties tijd ontstond er een hele nieuwe manier van denken. Ineens kwam er lineair denken. Begin, eind. Punt. Goed, slecht. Jij daar, ik hier. Oorzaak, gevolg. Dat soort denken. Ineens kwamen er wetten, regels. En opeens moest je volgens het boekje leven. En o wee als je die wetten of die regels niet volgde. Dan krijg je nog wat, van die enorme agressiviteit. Typisch linker hersenhelft. En nog intenser was, de godinnen verdwenen uit de tempel, de vrouw werd onderdrukt, de man werd de baas, en alle scheppingsgeschiedenissen werden herschreven. Opeens was de schepping niet meer vrouwelijk, ben je helemaal gek, nee, een vrouwelijke god? Nee, een mannelijke abstracte god had de schepping gemaakt. En de vrouw kwam zelfs alleen maar uit een ribje voort, nou jij weer. En dat moest je nog geloven ook. En wat gebeurde er met al die schrijvers, die begonnen te schrijven al die oude sprookjes, al die oude mythes, al die oude sages, begonnen ze op te schrijven, en te interpreteren op hun manier. En opeens maken ze er een waarheid van. Met wetmatigheden, werd het echt. Moest je erin geloven.

Terwijl vroeger bij die verhalen ging het helemaal niet om waarheid of geloof, nee, je verdween helemaalwauw in zo'n heerlijke staat van zijn, duim in de mond helemaal wegzakken, daar ging het om. Heerlijk als kind, nee ben je gek. Serieus. Linker hersenhelft. En je ziet ook de bijbel, een van de eerste boeken in het alfabet, dat voornamelijk bestaat uit, inderdaad, bestaat uit oude orale verhalen, die opnieuw geïnterpreteerd zijn, heeft meteen geleid tot drie grote ideologieën. Het jodendom, het christendom en de islam. Nou kijk naar de islam, in de islam zijn zelfs beelden verboden. Dat is teveel rechter hersenhelft. De man is de baas. Regels, regels, regels. De vrouw moet haar plaats weten. Mannelijke abstracte god. En als je de regels niet volgtoeh, oeh.

Bij het orthodoxe jodendom waren niet alleen beelden verboden, zelfs kleuren waren verboden, dat was al teveel rechter hersenhelft, alles zwart.

En weet je hoeveel regels per dag een jood moet volgen om een goede jood te zijn? Doe eens een gok. Zeshonderddertig. Nou ga er maar eens aanstaan zeg. Blijft er geen tijd voor je zelf over. En vrouwen mogen niet eens hun haar laten zien, die moeten pruiken dragen. En als je de regels niet volgt oeh, oeh.

En in het christendom, het katholicisme was dat in het begin heel anders. Daar werden lezen en schrijven verboden. Daarom zie je ook de tempels van de christenen, de kerken waren vol met beelden, sculpturen, afbeeldingen.

En wat zij deden, ze verspreiden hun boodschap door te vertellen, de verhalen werden voorgeschreven. In de grote kloosters, waren de monniken de eerste die konden lezen en schrijven en die distribueerden de boodschap. Nou je zag het effect bij die monniken al meteen, haar eraf, zwarte jurk aan, cel in, geen seks meer, regels, regels, regels. Ga er maar eens aanstaan.

En toen kwam op een gegeven moment het protestantisme in opstand tegen de paus, dictatuur van de bisschop, en die moesten allemaal leren lezen om de bijbel vier keer per dag te kunnen lezen. En wat gebeurde er? Beeldenstorm. Alle beelden werden vernietigd. Zeer bekend. En de vrouw ging weer terug naar de drie K's: Keuken, kerk en kinderen.

En toen kwam de industriële revolutie. Nog niet zo lang geleden. Iedereen moest gaan werken in de fabriek. De economie begon te exploderen. En opeens ontstond de schoolplicht. Opeens moest iedereen leren lezen en schrijven. Het woord analfabeet is een scheldwoord. En wat gebeurde er? Je houdt het niet voor mogelijk, maar opeens ontstonden er voor het eerst in de wereldgeschiedenis wereldoorlogen op gigantische grote schaal. En allemaal onder een boek: Mijn Kampf, das Kapitaal, Het Rode Boekje. En miljoenen slachtoffers. En je ziet ook, schrijvers zijn heel agressief. Als je literaire kritieken leest, daar wordt je niet vrolijk van. Dat is puur oorlog. Als onze nationale dichter Gerrit Komrij van de regels afwijkt, wordt je met de botte bijl tot de grond gelijk gemaakt. Als je in de krant leest ook, je wordt er helemaal ziek van. Agressiviteit, man dat hou je niet voor mogelijk. Maar toen kwam er opeens een omwenteling. Wat gebeurde er? Begin vorige eeuw ontstond fotografie. Dat waren beelden. En het werd al heel spoedig film. Nou joh, daar is tegen gepreekt van de preekstoel, dat was een doodzonde. En toen kwamen er opeens boeken met alleen maar plaatjes. Strips! Als je daar op school mee betrapt werd dan vloog je eruit. De ouderen onder ons kunnen zich dat nog goed herinneren. Maar toen kwam de televisie. Beelden, beelden, beelden, beelden en dat konden ze niet meer stoppen. Men begon televisie te kijken, hele generaties groeiden op met beelden. Opeens sinds eeuwen werd de rechter hersenhelft gestimuleerd. En weet je wat er gebeurde? Je houdt het niet voor mogelijk. In een generatie tijd liepen de jongens met lang haar alsof ze een meisje waren. Ze noemden zich de liefdesgeneratie. Mannen die over liefde praten, nou dat was ongehoord. En ze maakten zelfs junglemuziek, rock en roll.

En er ontstond het feminisme, allemaal om naar de macht te grijpen. En ze riepen allemaal in koor: "Vertrouw niemand boven de dertig", want die zaten aan de linker kant. En men probeerde alles om dat te stoppen. Dat is gelukt. En nu leven we helemaal in een beeldcultuur.

Wat er nu aan de hand is, is verbijsterend, massale dyslexie. De kids kunnen nog amper lezen, ze kunnen de beelden in klanken om zetten. Dat doen ze nauwelijks meer, even chatten, sms-en. Fouten maken is hip. Ik dacht.....is d 8. Effe is ff.

Dus je ziet ook, de omzet van de kranten is meer dan 20 % omlaag. De boekomzet begint ook te stagneren. De schrijvers zijn woedend!! Ze beginnen hun macht te verliezen die ze eeuwen gehad hebben. Zij schreven voor. En je ziet ook als je nu de kranten leest poh . Je wordt er helemaal ziek van. De hele wereld is een grote terroristische aanval. En niet alleen dat. De vrouw heeft haar macht terug en niet zo'n beetje ook.

En nog sterker en verontrustender, ze begint steeds meer over gevoel te praten. Nou zeg dat was veertig jaar geleden ondenkbaar. En vandaar dat ik ook begon met het maken van een krant waar iedereen in kon schrijven. Ik gaf de macht terug aan.....want toen ik begon te ontdekken over de effecten van lezen en schrijven, toen dacht ik, wacht eens eventjes ik heb vroeger altijd verhalen verteld. Misschien moet ik dat weer gaan doen. Ik vond het wel griezelig.

Toen ben ik opgehouden met die krant en ben ik verhuisd naar de hoofdstad van de beeldcultuur in de wereld Hollywood. En ik woonde nota bene in de villa van de eerste sprekende filmster Al Jolson. De eerste film met geluid heette: "De Jazz Singer". En hij was de hoofdrolspeler, een blanke man die als een neger geverfd was. En daar ben ik met radio

begonnen. En als eerste begonnen ik zomaar te vertellen op de VPRO zonder nog teksten voor te lezen, niets meer, geen schrift meer, geen script meer, niks.

Want je weet ook de radio en de televisie is in handen van schrijvers. En als je naar de radio luistert hoor je de hele dag mensen voorlezen. blablabla, blablabla. Blablablabla, reuze interessant blabla. Blablabla, ken je dat? Stel je voor dat je bij iemand thuis komt en ze zitten zo te praten met elkaar, dan zou je raar opkijken. En dat vinden we op de radio normaal. Iemand met een soort verstijfde stem. Dus ik begon voor te lezen. Uit mijn hoofd. Geen tekst meer te vertellen. Maar ja weet je wat ik wel merkte? Ik was erg bang om af te gaan, om te mislukken. Om raar gevonden te worden. Dus ik deed ontzettend mijn best. Als je je best gaat doen, dan voelt iedereen dat meteen, dat vond ik bij radio ook zo afschuwelijk, maar ik durfde niet anders. Ik was ook door heel Nederland te beluisteren. Ik sprak niet zomaar tot iemand, nee, tot het hele land. Je kent dat wel o,o, dadelijk ga je af. En toen begon ik over zulk soort dingen na te denken. Op een gegeven moment ben ik sprookjes gaan vertellen op de radio. En ik merkte dat er massaal naar geluisterd werd. Want daar maak ik me niet meer druk over. Ik ging er helemaal in zoals ik als kind deed. En de mensen vonden het geweldig.

Ik kon rustig bij de VPRO een verhaal vertellen dat vier en een half uur duurde, moet je voorstellen, onafgebroken. Er werd massaal naar geluisterd. De mensen vonden het geweldig. En toen durfde ik voor het eerst in een zaal een verhaal te vertellen. En wat merkte ik. Een hele zaal vol met volwassenen zaten met hun duim in de mond. En na afloop kwamen ze naar me toe en dan zeiden ze: “Willem, hoe is het nou in godsnaam mogelijk dat wij als volwassenen zo ademloos naar een kinderverhaal zitten te luisteren? Ik zei dat is helemaal geen kinderverhaal”. “Hoe kom je erbij?” Dat is pas sinds de industriële revolutie, toen die analfabeten verdwenen en dat niemand meer die sprookjes wilde vertellen. Dat was meer voor kinderen, dat was voor analfabeten. Dus ze begonnen te verdwijnen. Er werd op neer gekeken voor het eerst sinds eeuwen. En toen zijn schrijvers het gaan opschrijven. Maar die zijn meteen zoals alle schrijvers er mee gaan knoeien. Zo kennen wij Doornroosje maar voor de helft. De andere helft hebben ze weggestreept. Wij denken dat Doornroosje na honderd jaar slapen wakker gekust is door een prins en ze leefden nog lang en gelukkig. Nou mooi niet, het is maar de helft van het verhaal. Ze is al lang zwanger voordat ze wakker wordt. Dat is nog maar het begin. Jaha, ik zweer het je. Maar goed daar ga ik je niet mee vermoeien, want als ik daar mee begin dat zit je hier over uren nog. Het is een prachtig verhaal daar gaat het niet over. En die volwassenen zitten helemaal met open mond te luisteren. En ik zei: Ja kijk, die verhalen zijn nooit voor kinderen geweest. Vroeger bestonden kinderen niet eens, iedereen werd serieus genomen, de kinderen zijn uitgevonden door Walt Disney. En in feite zijn die verhalen nog waar ook. Ze vertellen precies hoe jouw leven werkt hoor. Ik zeg ja, maar weet je wat, nodig me de volgende keer maar uit, dan zal ik het je uitleggen. Geweldig, ik werd meteen uitgenodigd en ging ik een inleiding houden.

Ik zei: “Kijk kabouters bestaan”, Hoezo? “Kijk ik zal je heel simpel vertellen hoe het in elkaar zit”. “Hoe ze dat tegenwoordig wetenschappelijk hebben begrepen”. Vroeger was dat niet eens nodig want ze wisten het zo wie zo. Kijk, jij bent begonnen als een heel klein minuscuul eitje, in de baarmoeder van mama. Het was met het blote oog niet eens waar te nemen, zo klein was het. Een celletje. Daar zat je al helemaal in! Kompleet! Je hele karakter, alles. Tot je bril toe bij wijze van spreken, alles zat er in. Dus je kunt spreken van een hoogst intelligent wezen. Dat ene kleine celletje. En weet je wat ze ook ontdekten hebben? Dat ene kleine celletje staat in contact met alle andere cellen in het hele universum. Het is echt te gek.

Iemand hoeft maar aan jou te denken en waar het ook ter wereld dat is, dat maakt niet uit, al ben je op een andere planeet, elke cel in jouw lichaam voelt het. Je hersens gaan meestal de andere kant op, die hebben niets in de gaten, maar jijzelf hebt het wel in de gaten.

Ze hebben er proeven mee genomen. Iemand van jullie komt hier zitten bij wijze van spreken, en dan heb ik hier een computertje staan, er staat een programma op om jouw celreactie te meten en iemand in Australië doet mee aan deze proef. Ze hebben een aantal kaarten opgestuurd. Ik zeg we beginnen nu, en hij pakt de eerste kaart. Hij kent jou niet eens. Die namen op de kaart zeggen hem ook niets. De eerste kaart, die naam zegt jou ook niets. Dus er gebeurt verder niets. Je kunt het scherm zo zien en de celreactie is heel evenwijdig. Heel evenwichtig. Maar dan komt er een nieuwe kaart met een naam van iemand die veel voor jou betekend emotioneel. Hem zegt het niets. Hij kent jou niet, hij kent die naam niet maar blaaaaah..... elke cel reageert. En dat is niet alleen met mensen zo maar ook met planten. Als jij een week lang een plant water geeft en je gaat naar Moskou toe, en je zet elektroden op die bladeren om de celreactie van die bladeren te meten, en je prikt in Moskou even met een speld in vinger of zoiets, nou jongen blaaaaah..... al die cellen schrikken. Die plant blijft met jou in contact. Dus elke cel, dat is al lang bewezen wetenschappelijk, staat in contact met elke andere cel in het hele universum. Ze hebben zakenrelaties, daar kun je alleen maar van dromen. En niet alleen dat, ze hebben maar één functie, ze staat geheel en al tot jouw dienst. Ze staan helemaal, ingewijd, staan ze aan jouw kant. Je hoeft maar iets te roepen en ze gaan meteen aan de gang net als kabouters. Als je roept: “dat lukt me nooit”, dan roepen ze in koor: “Dat komt in orde”, en het lukt je nooit. Dat is geweldig. Daarom gaan al die verhalen over die sprookjes ook over koningen en koninginnen met grote legers. Want je hebt enorme legers van cellen, je hoeft maar een bevel te geven en ze gaan meteen aan de gang. En het begint steeds duidelijker te worden dat het ook echt zo is. En dat is eeuwenlang absoluut geheim gehouden. Zwaar geheim zelfs. Maar nu kunnen we er niet meer onderuit. Het blijkt zo te zijn. En op een gegeven moment in de wetenschap, legt men zo’n klein celtje onder de microscoop en wat bleek, het bleken atomen te zijn, nog veel kleinere deeltjes. Met nog een sterkere microscoop krijg je elektronen, neutronen, nog veel kleinere deeltjes. En met de aller sterkste microscoop die ze hadden, ontdekten ze quarkjes. Quarks noemen ze dat. De allerkleinste deeltjes van het universum tot nu toe. En ook als je in het prisma woordenboek bij quark kijkt dan staat er: “onbegrijpelijk kleinste deel van het universum”. Ja onbegrijpelijk, want iedereen was geschokt. Want die kleinste deeltjes bleken geen deeltjes te zijn, maar pure energie. Die waren er niet eens. Dus dat zou betekenen dat jij en ik pure energie zijn. Nou zeg, dit is toch materie, dat kan je toch voelen, ik ben er toch gewoon. Wetenschappelijk was dat een shock. En toch was het absoluut een perfect wetenschappelijk onderzoek. Ze konden er niets op aanmerken. Dus zijn ze meteen met nieuwe onderzoeken begonnen om te ontdekken dat het deeltjes waren en wat gebeurde er, ze ontdekten dat het deeltjes waren. Nou toen was de paniek helemaal totaal, want zijn we nu wel of niet deeltjes. Zijn we nu energie of deeltjes? Toen begonnen ze met nog meer onderzoeken en andere ideeën en die bleken ook te kloppen. Zo blijkt dus, die kleine quarkjes voldoen aan jouw ideeën. Met andere woorden, als jij me een lul vind, zie je een lul, en niet zo’n beetje ook. Degene die naast je zit ziet misschien een schat. Degene die daar weer naast zit ziet misschien een interessant type, maar jij ziet een lul en wat nog vervelender is, dat hebben ze je nooit geleerd, het geeft een lullig gevoel. Want je zit met die lul opgescheept. Mijn god zeg, heb ik daar voor betaald? Ben ik helemaal hier naar Dokkum gekomen om naar die lul te kijken. Moet je horen, moet je kijken hoe die er bij staat. Je zit je kapot te ergeren. Dus je hebt een afschuwelijk gevoel en geeft mij de schuld daarvan. Je kan er niets aan doen, je bent een slachtoffer. Je hebt de macht aan mij gegeven. Ik kan je zo maar een afschuwelijk gevoel geven ha, ha, ha. Jij bent machteloos.

Nou als ik je dat vertel ben je helemaal woedend. Je roept: ”oh, ja, **lul** en je staat op en gooit de deur achter je dicht en gaat naar huis toe. Dat hebben we geleerd, dan zijn we er van af, gewoon weg te lopen. Nou mooi niet. Je zit voor de rest van je leven er aan vast. Want je komt thuis: “Hoe was het?”. Oh die lul! Nog steeds. Tien jaar later: “Ken je die Willem de

Ridder?” Och hou op. Dat heb je op school al geleerd. Ze hoeven op school maar een nummer te noemen en je voelt je geweldig of klote. Een vier. Nou een zes min dan. Ken je dat gevoel? En hoe lang ben je al niet van school af. Een tien. Ze begint helemaal te glimmen die schat. En weet je wat dat is? Voor de rest van je leven zit dat vast. Echt waar. Want als je op je sterfbed ligt en de kinderen staan om je heen en zeggen, “nou pa of ma, dat was een zesje”.....meer hoeven ze niet te zeggen. Pooohh.

Dit ken ik, ja, je bent begonnen als een heel klein celletje in de baarmoeder, in het begin vindt de bevruchting plaats, hè, tussen papa en mama, laten we hopen dat het leuk was. En dan krijgen we dus, dat het begint te groeien, het explodeert, steeds meer en meer, en ja, je groeit in negen maanden tijd van iets dat je met het blote oog niet kan zien tot zo, een flinke afstand, en dan later, in twintig jaar tijd, als het zo uitkomt, van zo tot zo. Als je die tijd omslaat heb je miljoenen jaren in die baarmoeder doorgebracht, de hele evolutie meegemaakt. Dat is geweldig. Maar goed, dan kom je er dus uit, dat groeiproces gebeurt vol automatisch. Daar hoeft mama niets aan te doen. Een beetje eten, drinken, op tijd naar bed. Voor de rest ziet dat kind er perfect uit. Ze hoeft het niet te maken, te kneden of in elkaar zetten, te boetseren, dat is allemaal niet nodig. Nou dan ben je dus als klein jongetje of meisje geboren, dan heb je meteen al een aantal uitermate belangrijke functies. Te weten: Alles gaat automatisch, vol automatisch. Het hartje dat pompt. Je longetjes ook, het gaat maar door. Een prachtig systeem, het werkt, daar hoef je niets voor te doen. Later hebben ze daar namen voor bedacht, dat is instinct, intuïtie en zo. Ze verzinnen overal namen voor. Ten tweede een heel belangrijke eigenschap: Je hebt gevoel. Wat is gevoel? Gevoel is het functioneren van je lichaam, dat kun je voelen. Het heeft niets met denken te maken want als kind kun je nog niet denken, maar wel volop voelen. En nog sterker, een derde eigenschap dat ieder kind heeft: elk kind luistert naar dat gevoel, doet precies was het gevoel aangeeft. Als een kind iets leuk vind.....waaaaah, dan gaat het ervoor, dan volgt het zijn gevoel. Als je iets niet leuk vind en het lichaam stelt heel duidelijk beeeeh, dus als een kind forceert wat het niet wil, wat het lichaampje niet wil, nou dat hele lijf staat op tilt, dat weet je ook wel, weh, weh, weh, je kent dat wel. Er is geen land mee te bezeilen.

Dus daarom laten we ze in het begin maar spelen. Wat is spelen? Doen wat je lichaam graag wil. Je gevoel volgen, laten doen wat je leuk vind. Dat krijgen ze later nog wel, hè?

En dan hebben ze dromen, en dagdromen. Hele belangrijke functies. Nou leren we ze denken, praten en lezen en schrijven. Nu gaan we die linker hersenhelft ontwikkelen. En wat gebeurt er? Al deze eigenschappen waar we mee geboren worden, die worden meteen weggevaagd, als zijnde onbelangrijk, heb je geen bal aan, vergeet het maar. Alles gaat automatisch, alles gaat vanzelf? Nou mooi niet Jantje en Miesje. Absoluut niet, niets gaat vanzelf. Je moet overal hard voor werken. Laten we meteen maar vertellen hoe het in elkaar zit Jantje en Miesje, het leven is moeilijk en je moet hard werken om iets te bereiken in het leven. Ken je het verhaal? Het is een heel bekend sprookje. Ja, als ze je dat verhaal vertellen, en je gelooft dat verhaal. Wat roepen de cellen dan in koor: Komt in orde. En dat betekent dat je voor de rest van je leven, als je ook maar iets wil bereiken, je keihard moet werken. Nou leuk. Jij liever dan ik. Nee sterker nog geef maar toe, als het per ongeluk gemakkelijk gaat dan wordt je ongerust. Dat is wel erg makkelijk, ik doe iets fout waarschijnlijk, dan ga je net zo lang zoeken dat het moeilijk blijkt te zijn en ben je helemaal opgelucht. Zie je wel zo makkelijk is het niet. Ik ken zelfs mensen die zich schamen als het toch makkelijk blijkt te zijn, dan gaan ze liegen: het is toch een beetje gemakkelijk hoor. Totale diepe overtuiging.

En ik ken niemand die hard werken leuk vind, dus je goed voelen is er ook al niet bij. Als je je per ongeluk een week zomaar goed voelt wordt je helemaal ongerust en denk je mijn god, het gaat al een week goed, straks gebeurt er iets verschrikkelijks. En wat roepen de cellen in koor: Komt in orde. Moet je voorstellen, zo'n stom verhaal.

Maar weet je wat het hele punt is? Als inderdaad alles puur energie is, is niets nieuws dat zeggen ze in China al eeuwen. In Japan ook, in India ook. Heel veel culturen denken dat het allemaal puur energie is. Dan is het ki of chi of prana daar hebben ze allemaal namen voor. Wij hebben dat pas recent ontdekt. Ze hadden dat verboden.

En de wetten van de energie, dames en heren, die zijn uitermate simpel dat kennen we allemaal. Overall waar je energie in stopt groeit, dat weet je ook wel. Als jij bepaalde overtuigingen hebt, dat blijkt te kloppen. We kennen allemaal wel mensen die altijd een parkeerplaats voor de deur vinden of niet? Wat doen die mensen eraan? Geen bal. Ze zijn alleen overtuigd, ik vind een parkeerplaats voor de deur. Gisteren nog, ik kom er aan rijden, helemaal geen plaats, er rijdt zo iemand weg. Dan zeg je: "Nou daar begrijp ik geen bal van", "ik vind er nooit eentje". Nou dan weet je nu waarom je nooit eentje vind. Je hebt er een besteld en dan zeggen de cellen in koor: "OKÉ, dat regelen we".

Maar omgekeerd is het ook zo, als je een probleem hebt, en je gaat tegen dat probleem vechten, wat doe je dan? Je stopt heel veel energie in dat probleem, en wat gebeurt er? Komt het probleem goed. Noem mij maar eens een probleem op waar we tegen hebben gevochten en dat is weggegaan.fffft, ja komt u maar. Een klein probleempje dan? Nee sterker nog, alles waar je voor wegloupt, loop je recht op af. Alles waar je nee tegen zegt, krijg je juist. Daarom in China en Japan en in de Achterhoek zeggen ze nooit nee. Die boeren in de achterhoek zeggen ja, ja.

Je moet maar tegen een kind zeggen: "Niet doen", dan doet hij het meteen. Want nee kun je wel vergeten.

En dan, ineens, begrijp je ineens al die trucs die ze hebben toegepast. Ze hebben je geleerd als kind dat je voortdurend moet verbeteren. Ja toch? We zitten hier toch ook om te verbeteren of niet soms? Maar wat zeg je eigenlijk tegen jezelf als je wilt verbeteren? Waar gaat de energie naar toe? Ik ben niet goed genoeg. En wat roepen de cellen in koor? "Komt in orde". Dus als je wilt verbeteren dan ben je nooit van je leven meer goed genoeg. Nou zeg leuk.

Je kent toch al die diëten wel van de Margriet en de Libelle om af te vallen? Het is al lang bekend, geen enkel dieet werkt. Je wordt alleen maar dikker en dikker en dikker. En weet je waarom? Want als je met zo'n dieet begint, wat roep je dan tegen jezelf? Ik ben te dik. En wat roepen de cellen in koor? "Komt in orde".

Ze hebben zelfs uitgevonden dat van alle mensen met pech, dat is statistisch bewezen hè, pas nog, van alle mensen met pech, hebben 4 %, bijna de helft van alle pech. Dat zijn die mensen die we allemaal kennen van: "Ik heb altijd pech". Ja hoor, geregeld. Dus met andere woorden: "Jij creëert het universum naar jouw beeld en gelijkenis". Hé, waar hebben we dat eerder gehoord? Dus alles gaat vanzelf kun je wel vergeten. Het leven is moeilijk, je moet hard werken om iets te bereiken. Dat is een.

Gevoel daar heb je geen bal aan, dat is meer voor vrouwen, hou je kop er maar bij. Ja, gevoel daar werden we altijd bang voor gemaakt. Hier in Nederland mogen we elkaar niet eens aankijken op straat, dat ligt al gevoelig. Als we met elkaar praten, moeten we wel blijven doorpraten anders valt er een pijnlijke stilte. Ken je dat? Bij ons vallen stiltes, dat geeft aan hoe we er over denken. Dan kom je in je gevoel terecht, en dat nooit. Moeten we snel iets zeggen van: "leuk behangetje". Stel je maar voor, stel je maar voor je hebt een zakenbespreking met iemand, die komt langs, die gaat tegenover je zitten en je aankijken.....tien minuten en die zegt niets. Dat is het grootste taboe dat we kennen. Nee geen sprake van.

Nee, gevoel boe. Weg van blijven. Je kop er bij houden. Doorlullen. En hoe krijgen we dat gevoel klein, heel simpel. Dat heb ik net al uitgelegd. Door elk gevoel onmiddellijk te benoemen.

En op het moment dat je het gevoel, èn "gevoelens denken niet hè", dat heeft met denken niets te maken. Je voelde al toen je als kind nog niet kon denken. Op het moment dat je een

gevoel benoemt, zit die naam, dat etiket, dat label voor de rest van je leven vast aan dat gevoel, ontstaat er een stagnatie, een blokkade. En die gaat nooit meer weg. Net zo als je die zes, die vier of die een, ah, nog steeds je hele leven lang zit je er aan vast. En het rare is als je hier de grens over gaat, naar Duitsland, als je daar een 1 krijgt dan ben je blij. Dat is een volstrekt willekeurige verbinding. Als je naar België gaat en je hebt een tien: dan zeggen ze “Heh, dat had een 20 moeten zijn”. In Engeland hebben ze A, B, C of D, dat zegt niets die nummers. Het zijn volstrekt willekeurige verbindingen die je maakt. Als je mij een lul vind dan zit je voor de rest van je leven aan die lul vast. Je hoeft er maar aan te denken en je hebt het gevoel. Je hoeft het gevoel maar te hebben en je ziet mij weer voor je. En ik zit ergens te vissen. Ik heb het niet eens in de gaten. En sterker nog, als ik ontdek dat je mij een lul vind en ga proberen in jouw ogen geen lul te worden dan vind je me een nog grotere lul. Ik had er niets mee te maken. Jij doet het. Jij creëert de wereld naar jouw beeld en gelijkenis. Er is daar geen realiteit. Dat hebben ze allemaal bewezen. De ogen zijn twee stukjes hersens, dat zijn de enige zichtbare stukjes hersens die we hebben. Daarin vallen deeltjes, licht deeltjes. Hier binnen worden beeldjes gemaakt, niet daar: hier in je hoofd. Ze worden daar geprojecteerd denken we. Denken we. Als jij vannacht naar bed gaat en je doet je ogen dicht dan zie je ook beelden. Dan geloof je ook dat het echt is. Tot je wakker wordt, dan zeg je: “O het was maar een droom”. Alsof dit geen droom is. Iedereen ziet hier wat anders. En wat je ziet heeft alles met jou te maken en niets met mij, nee. En op het moment dat je je ideeën over mij veranderd, zie je iemand anders.

Als jullie vanmorgen in de Telegraaf hebben gelezen, Willem de Ridder heeft op afschuwelijke wijze twintig mensen vermoord, dan had je me nu anders gezien, toch, of niet.

Dus met andere woorden, er komt een aantal rechercheurs binnen, je schrikt je wild. Ze vragen kennen jullie deze man? En die man is zo stom, die zegt ja, we wisten dat die twintig mensen vermoord heeft, hij zegt: “Nee dat heeft hij niet”. Die man is een held. Hij heeft twintig mensen gered uit een brand. Dat komt morgen in alle kranten, het is een vergissing geweest. Hij krijgt de Willem de Ridderorde van Beatrix. Dan had je me in vijf minuten tijd heel anders gezien. Je hebt allemaal verhalen in je hoofd en dat,....zie je.

Dus om een lang verhaal kort te maken, want hier zie je dat je er over kunt praten, het is heel spannend, je hebt niet eens in de gaten dat de tijd voorbij vliegt. Toen ik zulk soort dingen begon te vertellen, als inleiding op die sprookjes zaten de mensen ademloos te luisteren, net als jullie.

Kijk we kunnen wel zeggen dat dromen bedrog zijn, en we kunnen wel zeggen dat gevoelens er niet bijhoren, en dat doen wat je leuk vind een hobby is, en al die dagdromen is hup, opletten, hou je kop er bij. Alles wat we als kinderen zijn, fantastisch, dat schaffen we af. En in plaats daarvan worden we wijs gemaakt dat jullie me kunnen zien. En nog veel erger, dat jullie ook over mij kunnen denken. Als we ergens bang voor zijn dan is het dat mensen over ons denken toch of niet? Weet je wat de grootste angst van het westen is? Wat ik hier sta te doen, gewoon voor het publiek gaan staan en beginnen te lullen. Onvoorbereid. Nou jongen, als je dan afgaat ben je er geweest. Dat is de grootste angst in het westen. Nog groter als terrorisme en de dood en zo. Als wij televisie kijken en we zien iemand die we niet leuk vinden, beh, dan zappen we hem zo weg.

En zo begon ik te vertellen, kijk, het is eigenlijk heel simpel. Als alles waar je energie in stopt groeit, waar is, dan ben je gek als je nog energie stopt in iets wat je niet wil. Stop energie in wat je wel wil en dat begint te groeien. Zeg gewoon ik heb dat huis. Ik heb een goede relatie. En maak je verder niet druk. Het gebeurt vanzelf. En als we één zijn, pure energie, als ik jou laat vallen, laat ik mezelf vallen. Sterker nog dan laat ik iedereen vallen en ik voel me meteen niet zo lekker meer want je hele lichaam reageert er op.

En als ik woedend ben op jou omdat ik iets denk, als ik even terug ga naar het gevoel zelf, en dat toe sta en het idee even weglaat, ontkoppel ik dat gevoel van het idee en sssst. komt het meteen in beweging joh, en mijn woede is eensklaps verdwenen, als ik eraan begin te wennen. Sterker nog, ik zie de ander volkomen anders. Je hele wereld verandert, ingrijpend. Dat soort dingen begon ik te vertellen, de mensen waren ademloos.

Alleen het probleem was zoals ik in het begin al zei, ik kan er wel leuk over praten maar ik deed het gewoon niet. Je kent dat wel. Hoeveel boeken heb je wel niet gelezen, hoeveel workshops heb je wel niet gevolgd. Wat is er eigenlijk veranderd?

En toen op een gegeven moment kreeg ik een uitnodiging, om alleen nog maar die inleiding te geven, toen dacht ik, nou ik hou er mee op zeg, ik ben geen goeroe. Want als ik op straat liep zie je de ene lul na de andere. En ik er maar over praten dat we één zijn, dat als we de ander niet perfect vinden. We zijn perfect! Zei ik dan. Er valt niet te verbeteren aan ons. Dat is toch niets bijzonders, de hele natuur is toch perfect of niet.

Is de zon niet perfect? Is de maan niet perfect? Valt er iets te verbeteren aan een miertje? Of aan een bij? Nee, natuurlijk niet. Wij zeggen dat de enige uitzondering in de natuur die niet deugd zijn wij. Aan ons moet alles verbeteren. Aan ons klopt niets. Hou toch op zeg, wie heeft je dat stomme verhaal vertelt? Nou dat vinden we arrogant, ik ben precies perfect, precies zo als ik ben, hou toch op. Dat ga je toch niet doen? Dat durf je niet eens te zeggen. Hier kun je uren over praten maar dat heeft geen enkele zin. Dat is net als met autorijden. Ik kan jullie uren vertellen over autorijden, en niemand kan buiten dan nog autorijden hoor. Er is ook een schriftelijke cursus zwemmen. He, of een internetcursus schaatsen, dat kun je wel vergeten, dat moet je gewoon oefenen. Je moet er gewoon weer aan wennen, tot het een patroon begint te worden. Nou en inderdaad de enige manier om je leven ingrijpend te veranderen, en je macht terug te grijpen, is om letterlijk een aantal mensen te vinden zoals jij en daar een uurtje per week mee te oefenen. En ik ben er toen mee begonnen, en ik moet je zeggen ik heb er me heel stevig tegen verdedigd, ik ben weggelopen maar elke keer als ik wegliep, het was zo'n succes, dan was er weer een hele zaal vol mensen die ook wilden beginnen, Als ze hoorden dat mensen gewoon dingen begonnen te bestellen, gebeurden er gewoon wonderen.

Op het moment dat je aandacht verandert, nou je hele leven veranderd. Het is te gek voor woorden.

Ze begonnen het op een gegeven moment fanclubjes te noemen, ze zijn fans van elkaar.

Alleen al in zo'n groepje te zijn met mensen die je zien zitten, dat heb je nog nooit meegemaakt. En op een gegeven moment heb ik maar een boek geschreven, er waren zoveel uitnodigingen en ik had ook nog andere dingen te doen dan het handboek spiegelogie, nou de zesde druk is al uit. Ik geef tegenwoordig allemaal toespraken voor allemaal banken, voor bedrijven, en de belastingdienst en zelfs de top van de Nederlandse politiemacht. Moet je voorstellen, al die rechercheurs en directeurs en commissarissen, groeps sergeanten en weet ik veel, die zitten voor me en dan zeg ik: "Dames en heren vertel me eens een probleem waartegen u gevochten hebt en dat is weggegaan". Dan is het stil. Dat weten ze niet, dan zijn ze helemaal geschokt.

Dus het wordt massaal. Er zijn al bijna duizend van die fanclubjes in Nederland, en ze komen en gaan. Het is komen en gaan met de snelheid van het licht. En ik doe er geen bal aan, ik sta niet eens in het telefoonboek. Ik wordt zo nu en dan uitgenodigd en er is zoals je ziet massaal belangstelling. Het werkt als een trein. Je moet er alleen aan beginnen dat is alles. En ik denk dat er hier in de zaal al verschillende mensen in zo 'n fanclubje zaten of zitten. Steek je hand eens op. Nou kijk, daar ga je. Dus je kunt altijd even met ze praten om te kijken hoe dat gaat. Dat is heel simpel.

En sinds kort, sinds deze week is er voor mensen die niet lezen, heb ik het verhaal helemaal verteld, op vier cd's. Dat heet tegenwoordig luisterboek, belachelijk, het is geen boek. Maar dan vertel ik het hele verhaal en dat zit je ademloos in je auto te luisteren. En dan kun je aan de gang. Er staat precies hoe je moet gaan oefenen. Een uurtje per week is voldoende. En het is net zoals autorijles, je hoeft niet voor de rest van je leven in zo'n fanclubje te gaan zitten, nee helemaal niet. Het gaat net als autorijden. Dan denk je er niet eens over na, dan gaat het vanzelf. En bij mij ook, terwijl ik vroeger alleen maar klootzakken zag, word ik tegenwoordig omringd door schatten van mensen. Het is echt fantastisch. Mijn hele leven is ingrijpend veranderd. En wat heb ik er nou aan gedaan, eigenlijk geen bal. Ik heb geoefend en daar moet je aan wennen. Dat inderdaad, ik begin met dingen te accepteren precies zoals ze zijn. Ik hoef niets te creëren. Als er dingen gebeuren waarvan je zegt verdikkeme, dan moet je eens wat anders creëren. Hè, dat is andere koek. Want als jij er van uit gaat dat je het zelf creëert, dan kun je ook iets anders creëren, hé, dan neem je de macht terug.

Maar als je zegt, jeetje, moet je zien wat mij overkomt, dan ben je slachtoffer. Ik kan je één ding vertellen, dat is de grootste leugen die ooit bestaan heeft, "slachtoffers", er zijn alleen maar vrijwilligers.

Dus hier kan ik nog uren over praten, dat begrijp je maar we gaan nu even een kleine pauze houden. En als je dus vragen hebt hierover, dan kun je ze roepen of even opschrijven, dat maakt allemaal niet uit. We kunnen er nog even uitgebreid over kletsen. Het boek ligt daar. Mijn cd's zijn net voor het eerst uit, dus ze zijn helemaal nieuw. En ja, dan kun je het hele verhaal horen, dan kun je er mee aan de gang, dat is eigenlijk alles.

Ik moet je zeggen, sinds ik dat boek gemaakt hebt, was er in het begin een directeur van een heel groot bedrijf die wilde een boek voor het bedrijfsleven, Oké, dat heb ik toen geschreven, heb ik veel geld voor gekregen en zo, en toen dacht ik op een gegeven moment, nee dat moet niet voor het bedrijfsleven, het moet voor iedereen zijn. Ik weet precies hoe het in het bedrijfsleven werkt. Het ene boek na het andere en het helpt toch allemaal niet. Het boek heet ook: Wie is hier de baas?

Nou toen heb ik besteld in mijn fanclubje, dit boek blijft op de plank liggen. Ik heb dus niet gezegd dit boek komt niet uit, want dan komt het wel uit. Want het woord "niet" werkt niet. Met bestellen moet je echt leren hoe dat werkt. Nou het boek kwam niet uit. Dat is geweldig. Ik mocht het voorschot zelfs houden. En later hier vlakbij in Groningen waren wel twintig van die clubjes, nou dat zijn toch nuchtere mensen die Groningers. als je vraagt: "Heeft het lekker gesmaakt" antwoorden ze: ik hou het wel binnen.

En toen werd ik gebeld door mensen die vonden het zo heerlijk die fanclubjes, want we lopen op wolkjes, zelfs als we gaan met tegenzin, na tien minuten vinden we het heerlijk. Kun je daar niet een boek over maken Willem, Nou geweldig, Ik had nog een boek liggen, ben naar Ameland toegegaan en heb het boek omgewerkt, al die zakentoestand er uit gegooid Nou inmiddels is het historie. Dus je ziet het verhaal vliegt voorbij, maar je moet er wel mee aan de gang anders werkt het niet. Aan het verhaal zelf heb je geen bal. Dus ik zou zo zeggen bekijk het eens. En na de pauze als je nog vragen hebt wil ik ze graag beantwoorden.

Pauze

Vraag: Is er een mogelijkheid om negatieve celherinneringen kwijt te raken, of om te zetten in positieve?

Antwoord: Nu heb je mij de woorden positief en negatief nog niet horen gebruiken, ook het woord goed en kwaad niet. Het zijn natuurlijk ook maar ideeën. In China en Japan en dat soort landen hebben ze het ook nooit over goed en kwaad maar over Yin en Yang. Twee kanten van het zelf zou je kunnen zeggen. Ook fysiek is allang bewezen dat haat en liefde in

je lichaam exact hetzelfde fenomeen zijn. Dus op het moment dat je iets positief noemt, kijk positief of negatief noemt, kijk die woorden zijn bedacht door een dominee. Hij zag op een gegeven moment wel dat goed en kwaad niet meer zo in de markt lagen, ze waren ouderwets. Hij dacht ik maak het wat moderner en noem het positief en negatief. Maar het is wel zo dat inderdaad een bepaald gevoel kan irriterend zijn en dat noem je dan meestal negatief. Het hoeft niet. Zo'n negatief of irriterend gevoel is alleen maar een soort hulp van het lichaam om jou er op te wijzen dat je iets blokkeert. Kijk het lichaam is een deel van het hele universum, en het hele universum is een steunsysteem. Alles steunt jou, alles en iedereen. Wij zitten hier niet zo maar. Wij zitten hier dankzij zuurstof, dankzij alle planeten, dankzij voeding, dankzij waanzinnig veel bacteriën, virussen en noem maar op. Dankzij water, het gaat maar door. Wij zijn hier niet onafhankelijk van de rest. Wij zijn een met alles en iedereen. En alles en iedereen steunt ons. Dus iedere idioot die in ons leven komt trekken wij persoonlijk aan en met een reden. En de reden is dat hij vertegenwoordigd iets in ons dat wij hebben weggestopt waar we voor weglopen. Dat wil het lichaam niet. Het lichaam wil dolgraag weer in beweging komen. Dus het geheim is acceptatie. Sta dit toe. Accepteer dat dit niet zomaar gebeurt. Hou er van. Vergeef. En je zult merken dat dingen beginnen te bewegen, dat ze in beweging komen. Dat dingen veranderen. En het is wel zo, en daar komen steeds meer boeken over uit, er is zelfs een hele film over uitgekomen op het ogenblik, in Australië en die er alleen maar over gaat hoe krachtig jouw gedachten, jouw overtuigingen zijn, dat ze jouw wereld creëren. En wat er ook gezegd wordt en wetenschappelijk is dat allang bewezen, want als jij afschuwelijke gevoelens over jezelf hebt, die hebben minder kracht dan opgewekte, fantastische gevoelens, die werken veel sterker. Dus als je gezond wil zijn begin dan met je nu gezond te voelen ook al ben je nog zo ziek. Het heeft een enorm effect, het is echt te gek. Je kunt je zo maar goed gaan zitten voelen, echt, daar is niets voor nodig. Wij denken daar is iets voor nodig, helemaal niet. Ga je goed zitten voelen! Dat kun je zo maar doen. En je hele lijf knapt er van op. Elke cel gaat mee. Maar op het moment dat jij negatieve celherinneringen probeert kwijt te raken ben je er juist mee bezig, en worden ze sterker en sterker. Dus je moet niets proberen kwijt te raken. Accepteer ze. Toe, omhels ze. Voel je heerlijk. En vervolgens bestel je wat je echt wil. Ik voel me fantastisch. Heerlijk, helemaal in harmonie. Begin maar te liegen, hè?

Vraag: Is er een fanclub in Buitenpost of daar in de buurt?

Antwoord: Op Internet is er een website die heet: www.fanclub.nu. Daar kun je vragen of er een fanclub bij jou in de buurt is. (Er zijn trouwens aardig wat spiegelogie sites op internet als je google intoetst, tot in Australië aan toe, het groeit aardig onder nederlanders). Er is ook een telefoonnummer. Op mijn site: www.willemeridder.com is er een speciale site waar je op kunt vinden waar de fanclubs zijn. Er zijn een heleboel mensen die zich er vrijwillig mee bezig houden omdat er zo veel belangstelling voor is. En anders begin je er toch gewoon eentje, toch? Of je begint met z'n tweeën. Het telefoonnummer van John voor een fanclub in Groningen kan ik wel even geven, niet 's nachts bellen hè want die jongen doet het ook vrijwillig. Dat tel.nr. is: 0649852598.

Vraag: Willem jouw verhaal is een kant van de medaille. Maar alles is niet realiseerbaar zoals wij denken en willen. Hoe kijk je daar tegenaan?

Antwoord: Nou ja als dat jouw overtuiging is.....heb je groot gelijk. Ik weet er is een heel bekende uitdrukking: Je kunt niet alles hebben. Je kunt alles hebben, echt waar. Ga daar maar gewoon van uit. Maak je niet druk, weet je wel. Maar er is wel een heel belangrijk facet, op het moment dat je daar moeite voor gaat doen, wat gebeurt er dan? Als je energie stopt in

moeite, dan krijg je moeite, zo simpel is dat. Op het moment dat je er op zit te wachten, in China hebben ze daar een heel mooie uitdrukking voor, daar zeggen ze: “woe-wei”, je moet het er niet om doen. Het moet je niets kunnen schelen, het gaat vanzelf. En daarom is het zo belangrijk om te oefenen met een paar mensen samen. Om er aan wennen dat je gewoon dingen bestelt, en het gebeurt. Je maakt je verder niet druk. In het begin dacht ik: goh iemand vind zomaar een parkeerplaats voor de deur, dat ga ik ook doen. In het begin lukt dat voor geen meter. Shit, nu bestel ik het en het gebeurt niet. Op het moment dat het me niet meer kon schelen, gebeurde het. Zie je, de mens is er almaar mee bezig en het gebeurt niet, als je denkt; laat dan maar, dan gebeurt het opeens. Echt te gek. Het is heel belangrijk. Ga er niet op zitten wachten. Ga niet twintig keer per dag bestellen: ik wil dit, ik wil dat, nee. En als je zegt: “Ik wil”, dan krijg je het ook niet. Als je rijk wil zijn, wordt je duidelijk arm. Alleen armoedzaaiers zeggen: “Ik wil rijk zijn”. “Ik ben rijk”. Doe maar of het al zo is, en ga je helemaal rijk voelen, hè. Heel belangrijk. Maak je verder niet druk of het zo is ja of nee, want als je moeite gaat doen, dan krijg je moeite. Duidelijk?

Vraag: Als het universum het woord niet niet kent, en je zegt: “Ik kan het niet” Dan hoort het universum: Ik kan het, hoe zit dat?

Antwoord: Ja, dat is waar, daar heb je helemaal gelijk in. Als je bijvoorbeeld zegt: “Ik ben niet bang”, dan ben je duidelijk bang. Als je zegt: “Ik kan het niet”, dan kan je het. Heel duidelijk, bij wijze van spreken hè. Het gaat altijd om het onderliggende gevoel. Het is nooit een letterlijke tekst. Als je steeds zegt: “Ik kan het niet, ik kan het niet, ik kan het niet”, en je bent er helemaal van overtuigd dat het onmogelijk voor je is, dan blijkt het te kloppen. Snap je, maar in feite is het is het een neutraal woord. Alles waar je energie in stopt, groeit. Dus daarom zeggen ze in China: Ai, Ai, Ai, Ai, dan moet jij maar uitvinden of het ja of nee is. En in Indonesië ook, daar vertellen ze alleen maar dingen die jij graag wilt horen. Dus ze liegen daar voortdurend, maar de leugen is altijd zoet. Je voelt je heerlijk. Je zit in de taxi en hij rijdt volkomen de verkeerde kant uit en de chauffeur zegt, het komt wel goed hoor. We zijn er zo, weet je wel. Als je zegt: “Lul, klootzak”, dan heb je het gedaan. Dat is het ergste wat je kunt doen daar. Want de harmonie onder elkaar, dat is de essentie in die culturen. Dus je moet er gewoon aan wennen, het heeft niets met waarheid te maken, maar zijn doel op dat moment is jou een goed gevoel geven. Een vriend van mij was in Peru, een film maker, hij heeft alle De Koot en de Bie films gemaakt, hij was in de jungle, en moest heel snel naar de grote stad, hij vroeg: “Waar is de grote stad?” en iedereen zei: “Die is vlakbij”. Gewoon recht door, rechts af, in tien minuten ben je er. Hij zei: “Willem, iedereen loog”. Ik zei: “Nee, Paul, iedereen ziet dat jij opgefokt bent, en die vertellen alles om jou een goed gevoel te geven”. Wij mogen ons niet goed voelen. Wij mogen ons pas goed voelen als....., bij ons is er altijd een conditie aan verbonden. Pas als je dat hebt, mag je je goed voelen. Dan ga je het uitstellen. Dan ga je je energie uitstellen en voel je je nooit goed in je leven. Dus begin met je goed te voelen. Dat kun je zo opwekken dat gevoel. Je hebt de macht. Je bent niet afhankelijk van iets buiten jou, dat hebben ze je aangeleerd. Ze hebben je wijs gemaakt dat er een realiteit is, forget it. Jij realiseert die realiteit.

Vraag: Heeft iedereen een keuze? Zo ja, hoe zit het dan met ziektes, bijvoorbeeld kanker, aids? Zijn ze dan slachtoffer of niet?

Antwoord: Dat is een heel moeizame vraag natuurlijk. Kijk, al dit soort dingen kun je niet even uitleggen. Dat is uitlegkunde. Het gaat ver buiten je begrip. Er is ook een Nederlandse uitdrukking die zegt: “kom je het te weten, dan ben je versleten”. Ik heb zelf behoorlijk zware astma gehad in mijn leven, en ik heb nog steeds de naweeën daarvan, maar ik heb er heel veel

van geleerd. Het heeft me heel veel gegeven ook. Het gebeurt nooit zomaar. Het is ook bekend in de wereld van de wetenschap en de geneeskunde dat het placebo enorm kan werken. Als een dokter tegen jou zegt: “Oh, oh, je hebt niet lang meer lang te leven, en je bent er van overtuigd, bingo, daar ga je. Als hij je een rare pil geeft en zegt het is alleen maar een kwestie van dit pilletje en hij geeft je wat suiker, dan wordt je nog beter ook want je hebt een overtuiging. De overtuiging maakt ontzettend veel verschil, heeft een enorme kracht, een enorme invloed op alle cellen. En ga niet denken dat je cellen je gaan doden of zo, nee, helemaal niet, voel je gezond. Dat kun je elke dag even doen. Opstaan en diep ademhalen. Voel je gezond. Het is waanzinnig hoe krachtig je stimuleert, snap je. En je moet je ook realiseren dat niemand gaat bestellen bewust om ziek te zijn, of om kanker of aids te krijgen, niemand. Er zijn een heleboel dingen die gebeuren onbewust. Als twee jarige kun je iets meegemaakt hebben dat een enorme impact heeft, blijft hangen en later iets creëert in je leven. En dan kun je wel proberen te begrijpen en te duiden waar het vandaan komt, daar zijn psychiaters soms jaren mee bezig maar dat werkt dikwijls niet. Je kunt het beter zo wie zo accepteren. Want dan verandert de hele energie er om heen al. Hou er van. Vervolgens focus je op wat je echt wil. Op het moment dat je er tegen gaat strijden, dat je er bang voor bent, stop je er ontzettend veel energie in en wordt het erger en erger, sterker en sterker. Als je niet naar je lichaam luistert, blijf het er een schepje boven op doen, en een schepje er boven opdoen tot je luistert. Je lichaam wil bewegen, wil voortdurend in verandering zijn, wil voortdurend flexibel zijn. Zo is het geboren, zo is het gemaakt. Op het moment dat je dingen vastzet gaat je lichaam protesteren. Op het moment dat je het vertrouwen opgeeft in de wereld, krijg je het gevoel of je angst hebt. Als je angst hebt en je wekt alleen maar liefde op, al is het maar voor je nieuwe schoenen, dan is de angst verdwenen. Accepteer dat als je woedend bent op iets of iemand daar, dat jij dat zelf bent, en dat je het hier kunt toestaan.

Daar is een speciale oefening voor die in alle fanclubs beoefend wordt. Dat je even naar je gevoel gaat, al is het maar een paar seconden en even alle gedachten weg laat. Op mijn website www.willemeridder.com staat in de rechter bovenhoek, doe nu de gevoels-ervaring. Die kun je aanklikken en dan hoor je mijn stem. Dat duurt twee of drie minuutjes. Een keer per dag doen. Je moet er aan wennen om af en toe eens naar je lijf terug te gaan. Niet altijd naar je kop. Die kop blijft maar doordenken. Die is de baas. En jij er maar achteraan rennen. Maar het gevoel denkt niet. En als jij woedend bent, de adrenaline schiet door je lijf, je bent woedend omdat die lul daar Je hebt niet in de gaten dat dat lijf op til springt. Op het moment dat jij daartoe in staat bent en daar moet je wat ervaring mee opgedaan hebben, daarom is die oefening zo belangrijk, om even het “voelen weer te voelen”. Wat doe je. Gedachten komen en gaan, gevoelens komen en gaan, als je ze vast zet kunnen ze geen kant meer op. Op het moment dat je ze loskoppelt.....tsssjjaaaaaa zijn ze vrij. En wat de mensen soms tot hun verbijstering merken is dat je woede instant verdwenen is. Daarmee hebben ze in de psychiatrie experimenten gedaan en het werkte altijd. En opeens is de ander ook niet meer kwaad. Het is verbijsterend als jij de boel weer in beweging durft te brengen door het toe te staan, heel belangrijk.

Vraag: Wanneer je in je hart denkt dat je wel iets kunt maar je zegt tegen anderen dat je het niet kunt (stoerheid, faalangst) wat geef je dan door aan het universum?

Antwoord: Nou dat is duidelijk, dat is de boodschap die je doorgeeft, want als je anderen gaat zitten overtuigen, overtuig je jezelf. In het begin geloofde ik dat niet toen ging ik een proef nemen. Er woonde een jongen bij mij in Amsterdam, ik woonde naast het concertgebouw, een chique buurt. Hij zei op een gegeven moment: “Willem, I love Amsterdam”. Ik zei: “Ja, dat is een leuke stad”. “Ik zou er wel graag willen wonen”. “Moet je doen”. “Ja maar het is zo moeilijk om een huis te krijgen”. “Wel nee, dat heb je zo”. Binnen drie dagen had hij een huis, tot mijn grote verbijstering. Toen begon hij iedereen te vertellen, Amsterdam, daar kun

je zo makkelijk een huis vinden. Toen dacht ik: “Ben je nu helemaal gek, lul”. Toen ze hem overtuigenden, dachten ze: Een huis in Amsterdam kun je wel vergeten, en wie overtuigen ze? Zichzelf. Ik heb ook nooit moeite gedaan voor huizen. En ik heb in villa’s gewoond dat wil je niet weten. Echt waanzinnig en ik had niet eens geld. Dus als je in je hart denkt dat je wel iets kunt, kijk, wat is je hart. Je hart denkt niet. Gevoel denkt niet. Wij noemen het inspiratie. Als jij iets echt leuk vind, als jij van iets echt helemaal opgewonden wordt, dat voel je meteen. Daarom is het heel belangrijk om uit te maken wat wil ik nu echt in mijn leven. Wat vind ik nu echt leuk. Dat kun je niet faken, niet doen alsof. Je vind iets leuk of niet. Gevoelens liegen nooit. Gedachten zijn een grote leugen. Gevoelens liegen nooit. Je vind iets leuk of niet. Je kunt niet net doen alsof. Als je iets echt leuk vind, iets je echt inspireert, zul je merken dat dingen bijna van zelf gaan. Dat je de juiste mensen aantrekt, dat het niet als werk aanvoelt, dat dingen lukken, het is echt fantastisch. Op het moment dat je moeite moet doen, een baan gaat nemen vanwege het geld, ga je tegen je gevoel in. Ja ik vind die baan niet leuk, maar het brengt goed wat op. Je lichaam blijft je waarschuwen. En als je niet luistert, doe ik er een schepje bovenop. Het voelt nooit lekker. Je hebt die baan, je hebt geld maar je voelt je gewoon niet lekker. En je wordt nog bevordert ook, je krijgt een betere baan, maar je vind het nog steeds niet leuk. Ik ken mensen die al jaren een baan hebben en ze haten het, ja, ze verdienen goed. Ja, ik kan er niet onderuit. Zo is het leven. Moet je voorstellen. En op een gegeven moment blijft het lichaam er een schepje boven op doen, er een schepje boven op doen, tot ze met hun rug tegen de muur staan. Je verliest het altijd, daarom heb je burn-out, stress, hartaanvallen, omdat ze niet luisteren naar hun lichaam. Ze zijn voortdurend met die kop bezig. Je moet meer luisteren naar je lijf.

Vraag: Ik wil graag de energiegedachten, spiegelogie meenemen in de training gespreksvaardigheid die ik wil geven. Heb je suggesties, tips, ervaringen juist vanuit mijn super fanclubervaring.

Antwoord: Moet je luisteren, het is in feite wat ik in het prille begin al zei: “Gespreksvaardigheid heeft niets te maken met een aangeleerde vaardigheid”. Kinderen staan altijd helemaal open, zelfs als ze verlegen zijn, smelt je voor ze, want ze staan helemaal open. Als ik hier sta en ik ga moeite doen dan worden jullie gek. Dan ga je zitten lijden omdat ik lijdt. Stel je voor dat ik begon met: (deftig) Dames en heren, goedenavond, deze toespraak heb ik heel goed voorbereid en ik hoop dat u vanavond gaat genieten van de inzichten die ik in de loop van mijn leven heb ontwikkeld. We beginnen met voorbeeld 1. Stel je voor dat je daar de hele avond naar moet luisteren, dan wordt je gek. En dan kun je wel gespreksvaardigheid gaan nemen, techniek toepassen, gek wordt je daarvan. Daarom kijk ik bijna geen televisie meer, ik zie die mensen lijden. Man ga iets leuks doen. Gespreksvaardigheid is heel simpel. Houdt je niet bezig met vaardigheid, maak het leuk voor jezelf. Trek je geen bal aan van die mensen daar. Je kunt niet in hun kop kruipen, je kunt niet in hun lijf kruipen. Het enige wat je kunt is in je eigen kop kruipen, je eigen lijf voelen. We zijn met elkaar verbonden, we zijn een. We zijn puur energie. Op het moment dat het hier echt is en dat kun je niet faken, is het helemaal echt.

Als je met de vriendinnen de hele avond zit te tetteren, wat blijft er dan hangen? Niet de woorden, echt niet, maar het gevoel, de sfeer. We zijn gevoelsmatig zo enorm verbonden. Dus gespreksvaardigheid, forget it.

Vraag: Ik begrijp uw filosofie, nou ja filosofie, denk ik, maar als iedereen zo zou willen leven, kan dat wel? Er zijn toch ook doe mensen nodig zoals bouwvakkers enzovoort.

Antwoord: Dat zal ik je vertellen, als iedereen doet wat hij leuk vindt, dan zijn er volop dokters, volop horlogemakers, de een vindt dit leuk, de ander vindt dat leuk. Niet iedereen vindt praten voor een microfoon leuk. Al biedt jij een leeuw dertig miljoen om door die hoepel heen te springen, forget it. Hij zal het niet doen. In de natuur regelt alles zich vanzelf, en dat is bij ons ook zo. Als iedereen zijn gevoel volgt is er van alles meer dan voldoende. Laten we eerlijk zijn er is in de natuur alleen maar overvloed, alleen maar rijkdom. Er is nergens een tekort. Wij zijn de enigen die in tekorten geloven. De enigen, en daarom ontstaan er tekorten. In de woestijn is er een overvloed van zand, laat ik je dat vertellen. In de zee is er een overvloed aan water. Er is een overvloed aan lucht. Er is een overvloed aan groen. Noem mij tekorten er zijn geen tekorten. Op het moment dat wij beseffen dat we massaal door alles en iedereen bestolen worden dan zijn we immens rijk, komen er dingen op ons af, op een manier waarop je niet eens hoeft te denken, zo mooi is dat. Daarom is het heel belangrijk om die rijkdom toe te passen. Wat is rijkdom? Rijkdom is dat je durft te geven. Vanuit je hart. Op het moment dat je geeft. Liefde, warmte, openheid, krijg je het massaal terug. Je gevende hand heb je al op om te ontvangen. Durf te ontvangen. Durf te geven, durf te ontvangen. En het allerbelangrijkste is, en daar kan je vandaag al mee beginnen, is één keer per dag, heel even, een paar seconden, in de auto of zo, voel even dankbaarheid, voor alles wat je hebt, wie je bent. Wij zijn immens rijk hier. Ik weet niet of je dat beseft, wij zijn een van de rijkste landen van de wereld. Op het moment dat wij even dankbaarheid noemen. In de fanclub wordt het ook even gedaan, een minuutje maar. Even wennen, die dankbaarheid voor alles wat je allemaal hebt. En het mooie is dat wat je allemaal hebt en geeft, zal gaan groeien en groeien. Op het moment dat je tekort ziet, krijg je steeds maar tekort.

Vraag: Als je steeds tegen jezelf zegt, dit wordt een fantastische vakantie en het is een flut vakantie, wat is er dan mis gegaan?

Antwoord: Ik zal je een voorbeeld geven: Clary zegt we, we moeten eens een keer uitgaan naar het theater of zo. Want we zijn beide van die lucht tekens dus het komt er niet zo van. Op een gegeven moment organiseer ik het. Ik zeg schat, we gaan naar het theater. Zo, organiseer je dat zo maar? We gaan er naar toe: Clary zei ook, we gaan met de pauze weg hoor, maar gelukkig was er geen pauze, het was al afgelopen. Maar wat gebeurt er? We gaan het theater uit en we zien daar een bekende striptekenares, die we goed kennen en het was leuk haar te ontmoeten. Laten we iets gaan drinken. En we hebben toch een leuke avond gehad, geweldig. Dus het is maar een kwestie van: Als jij denkt “van te voren” dat het leuk moet zijn, en je gaat bestellen en er moeite voor doen, je gaat er op zitten wachten, je gaat zitten oordelen. Wat is oordelen? Oordelen is niets anders dan een ander woord voor gevoel verbinden aan een naam, aan een idee. Als je zegt: Dit wordt een leuke vakantie, het is nooit worden, is, want worden ligt in de toekomst, het is een leuke vakantie. Als jij je opent en accepteert wat er gebeurt, zul je tot je grote verbazing merken dat dingen transformeren. En als je achteraf denkt, wauw het viel eigenlijk best mee. Dus er is niets misgegaan. Je hebt precies gekregen wat je diep van binnen voelde. En dat is dikwijls heel onbewust. Het is een fantastisch buitenkansje want je kunt het nu toestaan, en je er bewust van worden dat je het kunt veranderen.

Vraag: Ik wil al jaren graag een ander huis, en zeg het ook steeds, maar het gebeurt maar niet. Willem wat doe ik fout?

Antwoord: Ik zal je vertellen, er zijn inderdaad heel veel mensen die op verbijsterende manier huizen hebben gekregen door ze te bestellen. Dat is waar. Clary ook. We wonen in een prachtige villa. Die heeft ze gewoon besteld. En de man die hem aan ons verkocht heeft, heeft haar altijd met de nek aangekeken. En toch was hij helemaal blij dat zij het gekocht had. En

hij heeft zelfs mensen die meer geboden hadden afgewezen. Hoe bestaat het. En dat is een hele tijd geleden. En toen ik met het eerste fanclubje begon was er een meisje uit Den Haag en die bestelde een huisje in het centrum van Den Haag. Ik wil een huis, nee, je hebt . Maar ik heb het nog niet. Ja, maar je moet zeggen ik heb. Twee verdiepingen, maakt niet uit, een tuin erbij , in het centrum? In het centrum, natuurlijk. Een week later belde ze me op: ik heb het huis! Ik zeg, hè? Wat is er gebeurd? Ik liep met mijn hond te wandelen, kom ik een vrouw tegen met ook zo'n hond. We raken aan de praat, op een gegeven moment zeg ik: "ik moet naar huis toe". Toen zei ze: "O, tussen haakjes, weet je misschien toevallig iemand die een huis nodig heeft? "Wat voor huis?" Nou in het centrum, twee verdiepingen en een tuin". De mensen aan wie ik het heb verhuurd gaan naar Nieuw Zeeland. Ik kan natuurlijk wel een advertentie plaatsen, maar ik dacht misschien weet jij iemand. Ik riep "Ik"! Het viel me zo in de schoot. Er is bij de fanclubs zelfs een afdeling succesverhalen, waar je vertelt wat er sinds je bestelling wel of niet is gebeurd. Op het moment dat je er op gaat zitten wachten, op het moment dat het moet, forget it. Het moet je niet kunnen schelen. Dat is de hele clou in feite. En dat kan je forceren, je kunt niet net doen of het je niets kan schelen, dat is een kwestie van ervaring op doen. Op het moment dat het je niets kan schelen gebeurt het ineens. Maar ook dat is geen garantie. Dat is ook belangrijk, als je zegt hoe het voelt en je zegt "het komt met groot gemak naar me toe". Dat moet je er gewoon bijzeggen. Je hoeft het niet steeds te herhalen, het universum is niet doof. Maar er is geen enkele garantie dames en heren, dat weet je.

Vraag: Hoe kunnen we over onze gevoelens praten als benoemen, een etiket plakken, de kracht, de energie uit het gevoel haalt? Of is het te zwart, wit gesteld?

Antwoord: Je kan eigenlijk niet over je gevoelens praten. Woorden zijn ontzettend beperkt. Als wij met zijn allen naar een prachtige zonsondergang zitten te kijken, hoe moet je dat dan zeggen? Goh, wat een mooie paarse ribbeltjes zijn dat. Net als over liefde, wat moet je daar nu over zeggen? Dan schieten woorden echt tekort. Dan merk je pas hoe beperkt woorden zijn. Gevoel is in feite de ingang naar een immens gebied voorbij het denken, ver voorbij het denken. Denken is een hele kleine vrijwillige gevangenis, waarin we ons hebben opgesloten en de sleutel door het raam hebben gegooid en zeggen: "zo nu ben ik vrij". Terwijl het gebied voorbij het denken is immens, dat is het hele universum, alles wat je bent. En alleen via je gevoel heb je daar toegang toe. Als we zeggen: "Ik voel dat het niet klopt" Dan denken we dat het niet klopt. We misbruiken de naam voelen heel veel. Je kunt niet over je gevoel praten, dat kun je vergeten. Er zijn in het onderwijs heel veel verhalen. Als je je realiseert dat de kinderen niet luisteren naar wat je zegt, maar voelt wie je bent. Als jij bepaalde ideeën hebt over een kind dan gaat het er helemaal naar staan. Het zijn perfecte spiegels. Die laten je altijd precies zien wie jij bent. Op het moment dat je je idee durft te veranderen, zul je tot je verbijstering zien dat het kind totaal veranderd.

Vraag: Er bestaan geen slachtoffers, alleen vrijwilligers. Hoe zit het met oorlogsslachtoffers, holocaust, zelf gekozen?

Antwoord: Ja, ook een vraag die veel gesteld wordt, heel moeizaam.

Antwoord: In een Italiaanse film: La Vita Bella, daarin speelt een vader met een jongetje die in een concentratiekamp terecht komen en die er een spelletje van maakt, dat kind vermaakt zich, geweldig. Hij zal het zich altijd herinneren als een van de leukste spelletjes die hij ooit heeft meegemaakt. Hoe kun je een dergelijke ervaring zo veranderen? En inderdaad, je maakt heel veel mensen mee die in concentratiekampen hebben gezeten die totaal verwoest zijn. En andere die ook in concentratiekampen hebben gezeten en die er als het ware alleen maar door versterkt zijn. Ik ken mensen die in Duitsland waren in de oorlog en die nauwelijks merkten

dat er oorlog was. Het is helemaal je focus. Het is helemaal hoe je de wereld creëert. Ik kan er niets reëls over zeggen. Ik kan niet zeggen daar heb je voor gekozen. Maar het is werkelijk zo. Ik merk zelf dat dat hele slachtoffergevoel, dat is uit mijn leven verdwenen. Het moment dat jij je opent zul je merken dat je kracht wat dat betreft immens is. Je hebt geen kracht daar, alleen maar hier. En je ziet ook soldaten die uit de oorlogsgebieden terugkomen, die zijn voor de rest van hun leven doodziek. Mentaal en dikwijls fysiek ook. Want degene die ze doodgeschoten hebben, is alsof ze zichzelf hebben doodgeschoten. Voor de rest van hun leven lijden ze, door wat ze de ander hebben aangedaan, zichzelf hebben aangedaan. Als wij in slachtoffers willen geloven, doe het. Wij hebben een enorme invloed en dhr. Hans Stolp, die zegt er komen grote veranderingen, het is nu al gaande. Als vier procent van de mensheid op deze manier aan de gang gaat, verandert de hele wereld. Het is alsof je een zaadje in de grond gooit. Je hoeft het niet steeds op te graven om te kijken of het ook groeit. Je maakt het kapot, vertrouw het. En voor je het weet heb je een heel veld vol. Het gaat heel snel. Want de kracht van het hele zijn, helemaal houden van, het hele accepteren, is immens veel krachtiger dan alle rampzalige gedachten die we hebben. Ze stagneren ons, maar het is niet zo dat als we denken dat we dood gaan, dat we dood gaan. Dus geef je zelf weer een goed gevoel terug. Iets wat jij lekker vind.

Vraag: Ik heb altijd gedacht dat je denken je gevoel aanstuurt.

Antwoord: Ja, het denken hebben we aangeleerd, om het gevoel juist te onderdrukken. En natuurlijk, als jij het idee verbind met een gevoel, hup het idee is het gevoel. Je zit er voor de rest van je leven aan vast. Je hoeft maar aan iemand te denken of je hebt een gevoel daarbij.

Vraag: Hoe kun je het combineren om iedereen even waardevol te vinden en tegelijk het gevoel toe te staan?

Antwoord: Dus je bedoelt ieder gevoel toe te staan van bv. klootzak. Kijk, het simpele is gewoon we zijn een. Als ik jou laat vallen, laat ik mezelf vallen. Wat ik daar zie is een spiegel. Op het moment dat ik sta te schelden, sta ik in de spiegel te schelden. Het heeft geen enkele zin. En ieder ander steunt mij. Als jij in een verhouding, in een huwelijk, op een gegeven moment een partner aantrekt, dan kun je er bijna vergif op innemen, dat je altijd iemand aantrekt, die dat vertegenwoordigt waar je altijd voor weggelopen bent. Waar je de pest aan had. Waar je niets mee te maken wilde hebben. En waarom ga je dan met die idioot samenwonen? Omdat je eerst verliefd wordt. En verliefd worden is een staat van verminderde vatbaarheid, waardoor je een keuze maakt en later blijkt dat een perfecte keuze te zijn die jij gecreëerd hebt van dingen die je steeds probeert te ontlopen. Er extra energie in stopt om daar nu vrede mee te sluiten. Je kunt wel tegen hem gaan schelden, hem er uit gooien er voor weg gaan lopen, maar je loopt er recht op af. En dat weten we, het heeft geen enkele zin. Op het moment dat je het hier durft te accepteren, durft te vergeven, warmte er voor durft te voelen, komt er beweging. Dan zul je ook zien dat de ander veranderd. Op het moment dat je je er tegen gaat verzetten, zal de ander echt niet meer van je gaan houden, echt niet. Dus we trekken het aan.

Vraag: Hoeveel waarde hecht u aan de uitleg van dromen?

Antwoord: Dromen hebben wij gezegd zijn bedrog. Net zoals wij allerlei woorden hebben veranderd. Wij zeggen sprookjes, als je zegt; je vertelt sprookjes dan betekent dat, dat je liegt. En sages zijn niet waar. Wat betekent sprookje? Sprookje, betekent dat wat gesproken wordt. Sage betekent dat wat "gesagt" wordt. Mythos betekent dat wat vertelt wordt, hoe het

leven werkt. Meer niet. En zo dromen, zijn dromen bedrog? Individu zeggen we. Staan we apart? Nee. Di vi betekent apart. Indi betekent niet te scheiden. En zo hebben we alles verandert. Zo hebben we dromen bedrog gemaakt. Absoluut niet. Dromen zijn net zo waar als dit hier. Alleen het mooie is, je wordt niet afgeleid door van alles en nog wat. En je kunt zelfs die beelden besturen. Je kunt zelfs bewust gaan dromen. Ik heb mensen geïnterviewd die letterlijk in hun dromen kunnen rondlopen. Je kan er aan wennen, maar dat is alleen maar als je ze serieus gaat nemen. Dromen zijn uitermate belangrijk. Ik heb een programma talk-radio mee helpen opzetten, en ik had daar een jongen die uitleg over dromen gaf en daar werd massaal naar geluisterd en gebeld. En natuurlijk het gevoel dat je overhoudt uit een droom is heel belangrijk. En je krijgt dromen nooit zomaar. Daar kun je uren over praten, dromen horen er bij net zoals de droom die we nu hebben. Het is een grote droom. Er is geen realiteit.

Vraag: Als ik uw cd's en boeken koop loop ik dan ook het risico dat ik verbeter?

Antwoord: Ik raad het je niet aan schat. De cd's, ik ga natuurlijk niet voorlezen, dat begrijp je. Die vier cd's heb ik in een klap verteld. Ik begin, er zijn geen pauzes en tachtig minuten later is de cd vol. En ik zit helemaal in de stroom. Jij gaat met die stroom mee. En ik vertel op dit moment hoe het er nu voorstaat. En het verhaal heeft zich natuurlijk in de loop van de jaren ontwikkeld. Het is iets ander dan een boek. Dus, ook al begrijp je waar het over gaat en beseft je van wauw, ja dit is het, verbeteren heeft geen zin. Want op het moment dat je gaat oefenen met elkaar merk je dat het met verbeteren niets te maken heeft. De enige reden waarom je oefent is dat je durft de andere te accepteren zoals die is. Dat durf je normaal nooit. Dat voelt zo te gek! Bijvoorbeeld, we hebben altijd geleerd dat we niet deugen, dat we moeten verbeteren. We hebben als kind voortdurend kritiek gekregen. De hele dag door krijgen kinderen kritiek. En natuurlijk willen de kinderen aardig gevonden worden en doen ze echt hun best. Maar als ze iets goed doen dan hoeven ze nooit iets want dat is normaal. Dus we kunnen helemaal niet tegen complimenten. Dus als we een compliment krijgen: "Wat heb je een leuke blouse", vaak hoor je dan: "het was maar van de Hema hoor". Zo zat ik net te tekenen en vroeg ik naar iemand zijn naam. "wat een mooie" naam. Helemaal geen mooie naam. Stel je voor, moet je je hele leven lijden onder een naam. Als je dus op een gegeven moment in zo'n clubje zit en je krijgt van iedereen een compliment, als je dat voor de eerste keer overkomt, sommige mensen barsten in huilen uit. Dat hebben ze nog nooit meegemaakt en ze mogen alleen maar dank je wel zeggen. Je zult versteld staan hoe snel je daaraan went. En als je een compliment geeft in zo'n clubje mag je niet van te voren bedenken wat je zal zeggen, nee er zo uit flappen. Daar wen je aan, op een gegeven moment merk je dat je er zo maar iets uitflapt. "Wat een leuke tas heeft u". Omdat er verder niets achter zit is ze erg verbaasd. Als je dat van te voren bedenkt dan krijg je precies het tegenovergestelde. Daar moet je gewoon aan wennen. Het is een simpele oefening en effectief joh, dat hou je niet voor mogelijk Het is net of er een hele wereld voor je open gaat als je complimenten durft te ontvangen. Dus al dat soort moet je een tijdje gaan beoefenen. Het wil niet zeggen dat je dan beter wordt, je wordt handiger. Het is niet zo dat alles wat ik hier vertel iets nieuws is of zo, nee je doet het al je leven lang. Het werkt al. Het leven dat jij nu leidt is het leven zoals jij dat nu wil. Je zou het niet eens anders kunnen verdragen. Het is gewoon een kwestie van wennen.

Ik ben al een hele tijd bezig met een radio station: dat heet www.ridderradio.com dat is een heel bizar radiostation op internet. Daar kun je dus elke avond naar programma's luisteren die mensen zelf thuis maken achter de computer. Je kunt ook met ze chatten, dus je hebt direct contact.

Verzorging verslag: Tineke Veltman.

